

Het district Antwerpen Nieuwe Stijl

Inleiding

Het district Antwerpen neemt als centrale en grootste district een uitzonderlijke plaats in de stad Antwerpen in. Dit schept voor het besturen van het district een aantal mogelijkheden, maar betekent ook dat het district Antwerpen nog meer dan andere districten aangewezen is op een nauwe samenwerking en goede verstandhouding met het stedelijk niveau.

Het district is het bestuursniveau dat het dichtst bij de burger staat, en het heeft daardoor een zeer specifieke rol te vervullen. Op het districtsniveau kunnen de stedelijke overheid en de burger met elkaar in contact treden op een manier die wegens de grote omvang op stedelijk niveau vaak niet realiseerbaar is. Daarom moeten de districten nog meer dan nu het geval is niet alleen inspraak maar op belangrijke punten en momenten ook beslissingsrecht krijgen bij de echt lokale thema's.

Het district besteedt zeer veel aandacht aan de manier waarop het met zijn burgers omgaat, en neemt hierbij een aantal uitgangspunten in acht:

1. Alle inwoners van het district dienen zich als Antwerpenaar, als burger, als gemeenschap te herkennen en erkend te voelen in Antwerpen. De Antwerpse gemeenschap opbouwen is tweerichtingsverkeer, waarbij de burger iets van de overheid mag verwachten maar diezelfde burger ook, ieder naar eigen vermogen, verantwoordelijkheid opneemt voor het district.
2. Alle buurten zijn de moeite waard: gemeenschapsopbouw vertrekt vanuit de buurten en de wijken. Een goed bestuur zorgt voor optimale ontplooiingskansen voor die wijken en zorgt er voor dat de mensen zich in de wijken thuis voelen en dus ook iets willen doen voor hun buurt. Geen enkele wijk, geen enkele buurt mag aan zijn lot overgelaten worden. Een goed bestuur houdt ook rekening met de specifieke eigenheid, noden en mogelijkheden van iedere buurt.
3. Eigen initiatief gaat boven overheidsinitiatief: de overheid moet zich niet in de plaats stellen van het verenigingsleven of van de creativiteit van de individuele burger, maar dient die burger te ondersteunen.

Het district goed besturen

Het district versterken

1. Samen zetten we alles in om ervoor te ijveren dat de decentralisatie verder wordt uitgediept. Dit houdt in dat we ervan uitgaan dat het district een gevoelige toename van de financiële en personele middelen moet krijgen en dat de bevoegdheden verder uitgediept moeten worden. Zo moeten het lokaal cultuur-, sport-, jeugd- en seniorengebeuren de volledige verantwoordelijkheid van het district worden. De advies- en inspraakbevoegdheid van het district betreffende bovenlokale bevoegdheden dient te worden versterkt.
2. Het district is het bestuursniveau dat het dichtst bij de burger kan en moet staan. De bevoegdheden van het district grijpen rechtstreeks in op de leefomgeving van de Antwerpenaar. Om zijn bestuursopdracht waar te kunnen maken moet de huidige tendens naar centralisatie tegengegaan worden. Het district mag zichzelf niet zien als een doorgeefluik naar de gemeentelijke overheid, maar wel als een volwaardig bestuursniveau dat de volle verantwoordelijkheid draagt voor zijn bevoegdheden.
3. Het district onderzoekt samen met het stadsbestuur op welke domeinen het district een grotere rol kan spelen en hoe de districten de huidige bevoegdheden integraal kunnen beheren. Hierbij moet het district ook de Districtsontwikkelingsfondsen kunnen beheren. Als bestuursniveau dat het nauwst betrokken is bij de burger moeten minstens de bevoegdheden en middelen voor wijkoverleg en Opsinjoren naar de districten overgedragen worden.
4. Als bestuursniveau dat het nauwst betrokken is bij de burger, dienen de leden van de districtsraad en het districtscollege ook betrokken te worden bij en uitgenodigd te worden voor alle officiële ontvangsten en plechtigheden die in het district plaatsvinden.
5. Verder moet in overleg met de stad, met naburige districten en met de betrokken bewoners bekeken worden of er geen beperkte grenscorrecties dienen doorgevoerd te worden.
6. Om zijn werking optimaal te organiseren dient het district ook het uitvoerend personeel, minstens de districtssecretaris, zelf te kunnen aansturen en moet dit personeel in het districtshuis gehuisvest worden. De gemeentelijke diensten die districtsbevoegdheden uitvoeren moeten beheerd kunnen worden vanuit de districten. Ook de infrastructuur van de persoonsgebonden materies en de

infrastructuur die van lokaal belang is moeten door de districten bestuurd kunnen worden. Het district moet ook van een evocatierecht gebruik kunnen maken om gemeentepersoneel waaronder politiediensten die betrokken zijn bij een welbepaalde lokale problematiek te kunnen horen op de districtsraad. De districten dienen ook meer controle en toezicht te krijgen op de verschillende verzelfstandigde eenheden die op het grondgebied van het district aanwezig zijn.

7. Het district moet ten volle van zijn adviesrecht gebruik maken en moet alle politieke gewicht in de schaal werpen om deze adviezen ook ernstig te laten beoordelen door het gemeentebestuur.
8. De bevoegdheid van de districtsraad mag niet verminderd worden via de regeling “dagelijks bestuur” die een te grote beslissingsbevoegdheid bij het districtscollege legt waardoor de belangrijkste dossiers niet door de districtsraad besproken kunnen worden. De districtsraad moet alle dossiers kunnen bespreken waarover het district bevoegd is en hierin kunnen meebeslissen. Een aparte voorzitter van de districtsraad zorgt voor een performante en efficiënte werking van de districtsraad.

De democratie versterken

9. Het district dient een maximale openheid van bestuur en een zo groot mogelijke inspraak van de burger na te streven. Het district zorgt voor een accurate communicatie over waar het bestuur mee bezig is. Daarbij mag nooit vergeten worden dat efficiënte communicatie steeds tweerichtingsverkeer is. Burgers worden ook gemotiveerd ingelicht over negatieve beslissingen over hun adviezen en vragen.
10. Het districtsbestuur wil in permanente dialoog met de inwoners van district Antwerpen maatwerk leveren zodat elke wijk ten volle tot haar recht komt. Daarom zal het districtscollege op geregelde tijdstippen een open vergadering houden in de wijken, waarbij minimaal tweejaarlijks iedere wijk aan bod dient te komen.
11. Het district zal de adviesraden – cultuurraad, jeugdraad, seniorenraad en sportraad – ten volle en pro-actief betrekken bij de uitwerking van het beleid. Zij vormen een bevoorrechte gesprekspartner voor het district. Zo zal het district de verantwoordelijken van de respectieve adviesraden consulteren wanneer concreet beleid uitgewerkt wordt dat de betrokken adviesraad aanbelangt. De adviezen van de adviesraden worden door de betrokken themacommissies van de districtsraad besproken. Het district waakt evenwel over de representativiteit van deze raden. Ook niet-georganiseerde districtsbewoners dienen bij het bestuur betrokken te worden. Tal van gemeenschappen zijn onder- of niet vertegenwoordigd in adviesraden. Daarom zal het district bij aanvang van de bestuursperiode bijzondere

- inspanningen leveren om de diverse socio-economische, culturele, religieuze, etnische en andere gemeenschappen te contacteren en bij het bestuur te betrekken.
12. Het district kiest voor een actieve democratie waarbij verschillende methodes – van klassieke wijkvergaderingen tot moderne communicatiemiddelen – worden ingezet om de burger te horen en inspraak te verlenen. Procedures bij beleidsbeslissingen zoals ingrepen in het openbaar domein worden zo georganiseerd dat de burger niet voor voldongen feiten wordt gesteld maar van bij het begin van de beslissingsvoorbereiding actief wordt betrokken. Dit dient het hoogst mogelijke draagvlak te creëren om de politieke verantwoordelijken een voldoende gedragen beslissing te laten nemen. Het district doet een extra inspanning om ook de lokale economie en de niet-georganiseerde burger bij het beleid te betrekken.
  13. Er wordt wijkgebonden overleg georganiseerd, waarbij het district ook andere stedelijke diensten zoals de wijkpolitie en externe partners zoals De Lijn betreft. Hierbij wordt de burger voldoende vooraf geïnformeerd, wordt duidelijk gemaakt wat de bedoeling van het overleg is en wordt de burger ook geïnformeerd over het verdere resultaat van dit overleg. Beleidsbeslissingen worden op regelmatige tijdstippen in het besluitvormingsproces afgetoetst bij de betrokken bewoners.
  14. Het district waardeert de inzet van vrijwilligers. Het zorgt voor voldoende ondersteuning via toegankelijke informatie omtrent het vrijwilligersstatuut, en zorgt voor een toegankelijke databank waar vraag en aanbod van vrijwilligers en organisaties worden gepubliceerd. Jaarlijks reikt het district een prijs uit aan de meest verdienstelijke vrijwilliger van het district.

De dienstverlening verbeteren

15. De burger heeft recht op een vlotte dienstverlening vanwege de overheid. Dit houdt onder meer in dat de overheid maximaal gebruik maakt van moderne communicatiemiddelen. Het district dringt aan op een maximale realisatie van een e-loket, waarbij alle administratieve verrichtingen waarbij men zich vandaag nog fysiek moet verplaatsen via elektronische weg kan gebeuren.
16. Voor die aangelegenheden waar een e-loket geen optie is of voor de burger die niet over deze mogelijkheden beschikt moet de administratie toegankelijk zijn op momenten dat hij het districtshuis of stadskantoor kan bezoeken. Het district vraagt dringend avondlijke openingsuren of openingsuren in het weekend als een noodzakelijke uitbreiding van het aanbod.
17. Het district zet in op maximale klantvriendelijkheid. De organisatie van de

administratie moet er op gericht zijn de burger maximaal te ondersteunen en binnen het kader van de wettelijke en decretale bepalingen te helpen bij zijn probleem of initiatief.

De communicatie verbeteren

18. Het district waakt over het gebruik van een helder en voor iedereen begrijpelijk Nederlands in alle publiekscommunicatie, waarbij het taalregister ook rekening houdt met mensen die het Nederlands minder goed beheersen.
19. Het district maakt gebruik van moderne en publiekstoegankelijke communicatiemiddelen. Openheid van bestuur vereist dat voor het publiek toegankelijke documenten snel en eenvoudig weer te vinden zijn op de website van het district. Een korte synopsis van door college en districtsraad genomen beslissingen en publieke vergaderingen zijn op deze website zo snel mogelijk ter beschikking van het publiek, waarbij ook gebruik gemaakt wordt van een elektronische nieuwsbrief.
20. Het districtscollege informeert de bevolking ook door wijkfolders na een realisatie in een bepaalde wijk, bijvoorbeeld een speelpleintje, een fietspad... Deze folders worden gelegd in bibliotheken, in de wijkkantoren, in winkels en op andere relevante plaatsen.
21. Het district moet in alle communicatie herkenbaar zijn. Het gebruikt een huisstijl en logo waarbij het district duidelijk als aparte entiteit van de stad Antwerpen herkenbaar is.

Senioren

Het district streeft een seniorenbeleid na dat rekening houdt met de grote diversiteit wat betreft leeftijd, interesse, behoeften en achtergrond van deze bevolkingsgroep. Aanbod en communicatie van het district moeten aan deze diversiteit zijn aangepast en moeten het juiste aanbod bij de juiste gegadigde brengen.

22. Het aanbod van de dienstencentra moet beter afgestemd worden op behoeften en leefwereld van senioren. Het district dringt aan op een verruiming van de openingsuren tot de weekends van dienstencentra. In samenwerking met het OCMW dienen voldoende laagdrempelige seniorenlokalen te worden uitgebouwd. Ter ondersteuning van het bestaande systeem van taxicheques onderzoekt het district

de mogelijkheid om, samen met het reeds bestaande vrijwilligerswerk, een vrijwillige begeleidingsservice op te zetten.

23. Seniorenbeleid mag zich niet beperken tot het oprichten van dienstencentra, maar moet ook ruimte laten voor initiatieven daarbuiten en deze initiatieven maximaal ondersteunen. Heel wat “jongere” senioren zijn actief in het verenigingsleven en in het vrijwilligerswerk. Het district gaat na wat de mogelijkheden zijn voor senioren om een actieve oude dag door te brengen en mee te werken aan een hechte gemeenschap (verenigingsleven, ziekenbezoek, rusthuiswerking, buurtwerking, ouderenadviesraad) en ondersteunt hierbij de talloze initiatieven uit het verenigingsleven. Specifiek worden hierbij intergenerationele initiatieven ondersteund. Het district moet ook oog hebben voor de noden van de senior met een andere culturele achtergrond, die vaak niet bereikt wordt door de klassieke seniorenwerking. Onder meer via het wegwerken van de taalachterstand bij deze groep senioren waarbij seniorenverenigingen betrokken kunnen worden kan deze groep beter aansluiting vinden bij wat er leeft in onze stad. Hiervoor zal het district beroep doen op verenigingen en mensen uit de verschillende gemeenschappen om een behoeftegericht en laagdrempelig taalonderwijs te stimuleren.
24. Senioren moeten zo lang mogelijk in hun vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen door onder meer het toekennen van aanpassingspremies door het district voor zaken als aangepast sanitair of trapliften. Het district zal in dat kader ook maatregelen nemen om het kangoeroewonen te stimuleren.
25. Bij een groeiende groep senioren is de toegankelijkheid van de stedelijke infrastructuur en het openbaar domein vaak problematisch. Ook mensen met een functiebeperking hebben met dezelfde gebrekkige infrastructuur af te rekenen. Via een aantal ingrepen in het openbaar domein zoals veilige en goed aangelegde voetpaden, goede straatverlichting, banken met rugleuningen, vlot bereikbare tramhaltes, het wegwerken van nutsvoorzieningen die een obstakel vormen... kan de mobiliteit van deze Antwerpenaren aanzienlijk worden verhoogd. Het district maakt bij de heraanleg van straten en pleinen en het inrichten van infrastructuur gebruik van een doeltreffende mobiliteitstest voor mensen met een functiebeperking.
26. Het district zal stappen ondernemen om de A-kaart uit te laten breiden tot een volwaardige begeleiderspas, zoals die bestaat in andere provincies en steden.
27. Het district zal, waar mogelijk, bij de evenementen die het organiseert, een ringleiding en doventolken voorzien. Er zal ook speciale aandacht gaan naar de toegankelijkheid van het evenement voor rolstoelgebruikers.

Jeugd

Eén van de grote troeven van de stad Antwerpen is dat haar bevolking de laatste jaren vergroent. Het district is het bevoorrechte bestuursniveau om een jeugd- en kindvriendelijk beleid vorm te geven. Een degelijk jeugdbeleid vertrekt vanuit het idee dat jongeren in hun creativiteit, ambities en vermogen tot zelforganisatie maximaal ondersteund moeten worden. Het district neemt pas initiatieven daar waar er lacunes dreigen te ontstaan maar neemt voor de rest de rol op zich van facilitator en ondersteuner van wat jongeren en jongerenorganisaties zelf aanbrengen.

28. Een eerste vereiste is dat jongeren voldoende plaats hebben om zichzelf te ontplooien en dat kinderen voldoende plaats hebben om te spelen. Het district heeft oog voor het ontwikkelen van een degelijk speelweefsel. Bij het ontwerpen van speelruimte dient het district voldoende creativiteit aan de dag te leggen en niet steeds te vervallen in de klassieke speelterreinen. Daarbij moet ook gekeken worden naar informele speelruimte in de wijken, waarbij pleinen en parken optimale speelruimte moeten kunnen bieden. Daarbij is het van belang om via formele – de jeugdadviesraad – en meer informele kanalen met jongeren te overleggen en zo een zicht te krijgen op de noden die bij hen leven. Bij het ontwerpen van speelterreinen dient ook bijzondere aandacht besteed te worden aan de toegankelijkheid voor kinderen met een functiebeperking. Speelenterreinen zijn vooral ook bereikbaar.
29. In ons district is ruimte kostbaar goed. Daarom gaat het district actief op zoek naar braakliggende terreinen die als tijdelijk speelterrein of verpooshoekje kunnen ingericht worden. In overleg met de eigenaar staat het district in voor aanleg, straatmeubilair en/of speeltuigen en onderhoud. Er wordt extra aandacht besteed aan de communicatie met de gebruikers over het tijdelijk karakter en de gebruikers worden tijdig op de hoogte gebracht van de plannen van de eigenaar.
30. Het district ondersteunt ten volle de bestaande jeugdorganisaties en -verenigingen die door hun wijkgebonden werking vaak de meest laagdrempelige verenigingen zijn. Het district voorziet, onder meer in overleg met scholen, in voldoende lokalen voor de activiteiten van jeugdorganisaties en stelt ook de parken ter beschikking voor hun activiteiten. Gericht informatie aan ouders en jongeren over de werking van deze jeugdverenigingen moet hun aanbod bij een zo ruim mogelijk doelpubliek bekend maken. De communicatie over het bestaand aanbod aan jeugdwerking mag zich niet beperken tot de initiatieven die het district zelf neemt, maar moet ook initiatieven van jongerenorganisaties ruim bekend maken. Het district onderzoekt de mogelijkheid om jongeren via jeugdcheques te ondersteunen in hun deelname aan jeugdactiviteiten of lidmaatschap bij jeugdverenigingen.

31. Jeugthuizen worden multifunctioneel gebruikt, zodat een zo breed mogelijke werking hier onderdak kan vinden.
32. Het district besteedt ook bijzondere aandacht aan de grote studentenpopulatie in de stad. Ze gaat samen met de privésector, de onderwijsinstellingen en jeugdcentra op zoek naar aangepaste fuif- en cantusruimtes. Verder investeert het district in het behoud en de uitbouw van het bestaande overleg tussen studentenorganisaties, de bewoners van de studentenbuurt en de onderwijsinstellingen om de leefbaarheid van de studentenbuurt voor alle belanghebbenden te optimaliseren. Studentenorganisaties worden gesensibiliseerd om activiteiten die zich op een breder publiek kunnen richten ook onder de aandacht van buurtbewoners te brengen om zo het contact met de buurt te verbeteren.
33. Het district organiseert het overleg met en de inspraak van de jeugd in die beleidsbeslissingen die hen aanbelangen. Dit gebeurt deels via de jeugdadviesraad, maar het district voorziet ook in minder formele overlegorganen en -momenten. Hierbij is het van belang dat het district voldoende vorming en ondersteuning voorziet zodat jongeren deze rol van participant in het jeugdbeleid ook op zich kunnen nemen. Het district past zijn jeugdgerichte communicatie ook aan de leefwereld van de jongeren aan en combineert inspraakmomenten bijvoorbeeld met evenementen. Het district en de jeugdantenne leveren een inspanning om ook de niet-georganiseerde jongeren te bereiken.
34. Het district raadpleegt de jeugd niet enkel bij “jeugdaangelegenheden”, maar betreft de jeugd ook bij andere zaken. Een door jongerenorganisaties verkozen vertegenwoordiging biedt als democratische oefening de mogelijkheid om de stem van de jeugd te laten horen.
35. Het district neemt initiatieven daar waar er lacunes ontstaan. Dit is onder andere noodzakelijk in een aantal buurten waar onvoldoende vrijetijdsinitiatieven bestaan en voor organisaties die werken met kinderen met functiebeperkingen.
36. Een jeugd-, kind- en gezinsvriendelijk beleid heeft voldoende oog voor de noden die deze bevolkingsgroepen hebben en neemt hieromtrent voldoende initiatief. Het district ontwikkelt kwalitatieve en voldoende opvang en begeleiding van jongeren. In dit opvangbeleid kunnen bestaande jeugthuizen een belangrijke rol spelen. Het district voorziet ook in voldoende overleg tussen de scholen en de oudercomités om naar oplossingen voor de opvang van jongeren te zoeken.

Sport

Bewegen is belangrijk om gezond te blijven. Het district zal mensen stimuleren om zoveel mogelijk te bewegen, dansen en sporten. Het aangetoonde tekort aan sportinfrastructuur in het district Antwerpen moet worden aangepakt. Sport is meer dan al dan niet competitieve sportbeoefening in clubverband. Het district dient de niet-commerciële en lokale sportbeoefening te ondersteunen.

37. Sportinfrastructuur mag niet geconcentreerd zitten op enkele plekken in het district, maar moet zoveel mogelijk verspreid zijn. Alle buurten en wijken moeten toegang krijgen tot goede sportinfrastructuur. Het district overlegt netoverschrijdend met scholen om sportinfrastructuur tegen onkostenvergoeding op woensdagnamiddagen en weekends en tijdens de vakanties open te stellen voor de buurt.
38. Zoveel mogelijk mensen moeten gestimuleerd worden om aan sport te doen. Het aanbod en de mogelijkheden moeten daarom optimaal bekend gemaakt worden, ook bij die mensen die normaal niet bereikt worden. In samenwerking met lokale sportclubs wordt hier door het district extra aandacht aan besteed.
39. Kleine sportclubs moeten ondersteund worden om hun werking te optimaliseren. Zo kunnen trainerscursussen gefinancierd worden in ruil voor een engagement van de club om zoveel mogelijk mensen uit de buurt bij de werking te betrekken. Het district peilt naar de behoeftes van de sportclubs, zoekt samenwerkingsverbanden en zorgt voor de gevraagde ondersteuning. Ook de verschillende dansclubs moeten hierbij betrokken worden.
40. Het district moet ook aandacht hebben voor urban sports en pleinsportjes: Kleinschalige sportpleintjes - basketbalveldjes, voetbalveldjes, looppistes e.d. - moeten zoveel mogelijk worden behouden waar ze reeds bestaan, aangelegd worden waar ze nog niet bestaan en verder voldoende onderhouden worden. Deze pleintjes zijn essentieel om sport buiten clubverband te stimuleren.
41. De sportraad moet geactiveerd worden met als doel de samenwerking met kleinere sportclubs te ondersteunen zodat deze levensvatbaar blijven.

Cultuur en feestelijkheden

Het lokale cultuurbeleid is het bind- en integratiemiddel om buurten en wijken tot levende gemeenschappen om te vormen. Cultuurparticipatie start bij veel mensen bij het

laagdrempelig aanbod in eigen wijk en buurt. Maar cultuurparticipatie mag zich niet beperken tot cultuurconsumptie. Mensen moeten aangemoedigd worden zelf actief deel te nemen aan het culturele leven in hun wijk en zelf hun creativiteit te ontplooiën. Dit dient te gebeuren in samenwerking met de vele cultuurverenigingen die de stad rijk is en ook met het uitgebreid net aan artistieke opleidingen. Het district treedt in het culturele veld niet in de eerste plaats als organisator op – hoewel het ook daar verantwoordelijkheid draagt – maar als stimulator en ondersteuner van het culturele leven in wijken en buurten. Daarbij dienen vooral die initiatieven te worden ondersteund die mensen met een verschillende culturele achtergrond met elkaar in contact brengen en bijdragen tot het vormen en versterken van de Antwerpse en Vlaamse gemeenschap.

42. Het district waakt erover dat alle generaties een cultureel aanbod hebben dat bij hen past. Zeker bij de leeftijdsgroep tussen 15 en 25 jaar moet via een aangepast aanbod de cultuurbeleving gestimuleerd worden. Daar waar bij jongere leeftijdsgroepen cultuurbeleving grotendeels via het onderwijs verloopt en via het aanbod van bijvoorbeeld Rataplan of Het Paleis, is het net bij die leeftijd cruciaal dat ze zelfstandig de stap naar een breed cultuuraanbod leren zetten.
43. Lokale culturele verenigingen worden ondersteund via het voorzien van aangepaste repetitie- en andere ruimten en materiaal. De aandacht gaat hierbij vooral uit naar muziek- en dansgroepen die een acute nood hebben aan aangepaste repetitieruimtes. Het beschikbaar stellen van materiaal moet op een efficiënte manier gebeuren via heldere procedures met correcte en duidelijke criteria.
44. Het district besteedt ook bijzondere aandacht aan typisch Antwerpse en amateurkunsten zoals fanfares, amateurtoneelgezelschappen, heemkundige kringen, schuttersgilden, rederijkerskamers en zorgt voor een jaarlijkse gelegenheid waarbij deze groepen kunnen naar buiten treden. Het district organiseert in dat kader een jaarlijks één- of meerdaags festival waaraan de organisatie van een “districtsjuweel”, naar analogie van een landjuweel voor rederijkers, verbonden wordt. Een nieuwe lezing van deze tradities, in kruisbestuiving met meer hedendaagse cultuuruitingen, kan nieuwe producten genereren van dit immaterieel erfgoed.
45. Cultuur leeft pas als ze ook constant kan vernieuwen. In de programmatie moeten cultuurcentra voldoende aandacht geven aan nieuwe groepen en artiesten, jong talent en nieuwe genres en mag men niet steeds op dezelfde bekende namen terugvallen. Het district moet alert zijn om bestaande en nieuwe subculturen voldoende ruimte en ondersteuning te geven. Het culturele leven is niet beperkt tot verenigingen maar telt ook vele minder gestructureerde groepen en ad hoc initiatieven. Het district zorgt voor voldoende ondersteuning hiervan.

46. Het culturele aanbod, zeker het meer kleinschalige aanbod moet zichtbaar zijn in iedere wijk. Daar waar hiervoor nog geen aanbod is, zorgt het district via buurthuis of cultureel centrum voor aangepaste infrastructuur. In dit beleid past ook voldoende aandacht voor het oprichten en ondersteunen van buurtfoyers. Daar waar dit ontbreekt zorgt het district voor een volwaardige zaal voor culturele manifestaties.
47. De culturele centra, ook centra die een districtoverschrijdende rol hebben, dienen zich uitdrukkelijk ook op de buurt te richten en dienen een ondersteunende rol te spelen voor de lokale (cultuur)verenigingen en moeten ook als ontmoetingscentra dienst kunnen doen. De culturele centra kunnen ook deels de rol overnemen van de verdwijnende wijkbibliotheken. Op die manier maakt men van de culturele centra ook optimale ontmoetingsplaatsen en wordt het vroegere fijnmazige netwerk van bibliotheken vervangen. Dit wordt onder meer ook ondersteund door de organisatie van literaire tournees van Antwerpse schrijvers, waarbij ook jong literair talent met verschillende culturele achtergronden aangemoedigd wordt.
48. Cultuur mag zich niet beperken tot wat zich binnen de muren van culturele centra afspeelt, maar moet ook zichtbaar zijn in de wijken. Hierbij dient ook optimaal gebruik gemaakt te worden van de openbare ruimte zoals pleinen en parken. Zo zouden bvb. muziekverenigingen aangemoedigd moeten worden om in alle buurten concerten in open lucht te geven.
49. Het district besteedt uitgebreid aandacht aan de viering van Vlaamse nationale feestdag. Het voorziet in een aanbod dat zich niet tot één enkele locatie beperkt en waar zoveel mogelijk groepen uit de verschillende wijken en met een diverse achtergrond worden bij betrokken. 11 juli wordt een feest van alle Antwerpenaren, ongeacht hun afkomst.
50. Naast de 11-julivieringen blijft het district de andere grote feestelijkheden zoals de Bevrijdingsbal en het eindejaarsfeest op het Sint-Jansplein organiseren. Andere locaties kunnen in aanmerking komen, in functie van de draagkracht van de buurt.
51. Feestelijkheden in het district Antwerpen zetten duurzaamheid bij het gebruik van materialen, energievoorziening, het verwerken van afval... voorop.
52. Het district heeft oog voor het materieel erfgoed. Antwerpen kent te veel voorbeelden van ongebruikte of verwaarloosde monumenten als het monument voor Peter Benoit. Het district zoekt samen met de stad naar oplossingen en waakt erover dat alle bevoegde instanties hun verantwoordelijkheid nemen. Het district wordt betrokken bij het ontwikkelen van een visie op de eventuele herbestemming

voor gebouwen voor de eredienst die niet langer gebruikt worden.

53. Het district stimuleert beeldende kunst in het stadsbeeld en voorziet hiervoor structurele budgetten bij openbare werken. Hierbij komen zowel moderne creaties aan bod als ook het klassiekere monument voor schrijvers als Hugo Claus en Herman de Coninck. Men beperkt zich zeker niet tot deze grote namen, en/of grote projecten, ook kleinere, buurtgebonden, speelse én bespeelbare kunstwerken, tot stand gebracht door plaatselijke kunstenaars worden gepromoot en ondersteund.
54. Het district zal waar mogelijk toegangsdrempels tot cultuur voor kansarmen in samenspraak met organisaties voor kansarmen verlagen.
55. Het district zal in de culturele beleving van de verschillende gemeenschappen trachten de grenzen tussen die verschillende gemeenschappen op te heffen en een kruisbestuiving tussen de gemeenschappen te doen ontstaan.
56. Het district telt tal van grote spelers uit de cultuursector. In het kader van de buurtwerking van die instellingen zal het district met deze verschillende partners een samenwerking opstarten.
57. Het district moet het culturele aanbod in de verschillende wijken promoten door onder meer themawandelingen op te zetten rond verschillende aspecten van het materieel en immaterieel erfgoed en door het culturele aanbod in de wijken bij een ruimer publiek bekend te maken.
58. Het district is de spil van het lokale cultuurbeleid. Sinds 2008 wordt het beleid van de cultuurcentra van het district Antwerpen gevoerd binnen de vzw Lokaal Cultuurbeleid district Antwerpen. Naast het aansturen van de centra, stemt de raad van bestuur van de vzw ook de publieksactiviteiten van de bibliotheekfilialen op het beleid van het district af. Het district zet de vzw Lokaal Cultuurbeleid district Antwerpen verder in als het sturingsorgaan van het lokale cultuurbeleid om de lokale inbedding van de cultuurcentra en bibliotheken te maximaliseren. Dit bevordert expertise-uitwisseling (rond ondersteuning verenigingen, collectiebeheer, artistiek programma, etc...) en efficiëntie omtrent communicatie, overleg en projectuitvoering.

Mobiliteit

Het district ontwikkelt een mobiliteitsbeleid dat aandacht heeft voor de mobiliteitsnoden van de bewoners van het district. De uitgangspunten daarbij zijn verkeersveiligheid,

leefbaarheid van de woonbuurten en aandacht voor de noden van de buurtbewoner. Het district stimuleert die vervoersmodi die het beste aangepast zijn aan een stedelijke omgeving en aan de noden van de bewoners, zonder uitsluitend in te zetten op een beperkte keuze van vervoersmodi.

59. Het district ontwikkelt een eigen visie op de inrichting van zijn stedelijk weefsel. Het neemt daartoe kennis van de kwalificatie van een aantal hoofdverkeersassen, zoals die door de stad op basis van een dynamisch verkeersmanagementsplan zullen vastgelegd worden. Het district waakt erover dat de kwalificatie van een aantal wegen als “hoofdverkeersas” door de stad enkel gebeurt met het oog op een globaal mobiliteitsplan van de stad Antwerpen en enkel zal toegepast worden op de grote structurerende assen. In geen geval zal het district aanvaarden dat een te grote hoeveelheid straten tot “hoofdverkeersas” wordt gekwalificeerd, waardoor de bevoegdheid van het district om zijn stedelijk weefsel in te richten wordt ondermijnd. Het district zal constructief met de stad meewerken om deze “hoofdverkeersassen” te integreren in zijn eigen mobiliteitsplannen. In woonstraten en in de buurt van scholen is het mobiliteitsbeleid gericht op veiligheid en leefbaarheid en willen we het STOP-principe toepassen.
60. Voetgangers moeten gebruik kunnen maken van grotere en beter aan elkaar gesloten voetgangerszones. De verkeersveiligheid voor voetgangers is prioritair omwille van de kwetsbaarheid van deze verkeersdeelnemers. De toegankelijkheid van deze voetgangerszones en meer in het algemeen van de voetpaden is bij het onderhoud en bij heraanleg een uitgangspunt, conform het Vademecum Voetgangersvoorzieningen. Uitritten voor wagens en ander verkeer dienen zo ingericht dat voetpaden optimaal begaanbaar blijven, in de eerste plaats voor rolstoelgebruikers en voetgangers met functiebeperkingen.
61. Het district maakt een inventaris van zwarte punten voor voetgangers en pakt deze versneld aan.
62. Bij de inrichting van voetpaden en voetgangerszones wordt rekening gehouden met logische looplijnen.
63. Het district zet in op een maximale ondersteuning van het fietsgebruik. Dit gebeurt via het ontwerpen van een allesomvattend fietsplan dat met volgende uitgangspunten rekening houdt:
  - De verkeersveiligheid voor fietsers verdient absolute prioriteit. Waar wenselijk wordt het fietsverkeer van het autoverkeer gescheiden en wordt de verkeersinfrastructuur buiten de hoofdverkeersassen prioritair op de fietser

afgestemd. Fietspaden worden afgestemd op het gebruik.

- Er komen alternatieve en duidelijk bewegwijzerde routes voor de fietsers daar waar een gescheiden verkeer op de hoofdassen niet mogelijk is. Deze alternatieve hoofdassen voor fietsers worden fietsstraten. Hoofdverkeersassen waar gescheiden verkeer niet mogelijk is, worden wel voorzien op bestemmingsverkeer van fietsers (bereikbaarheid van winkels, horeca etc.).
- Het bestaande aanbod aan fietspaden wordt uitgebreid. Dit gebeurt op een planmatige manier met oog voor de ontbrekende schakels. Het district zet sterk in op het onderhoud van bestaande fietspaden. Comfort voor de fietser is hierbij van belang.
- Zwarte punten voor het fietsverkeer worden prioritair aangepakt.
- De voor fietsers gevaarlijke bestrating rond trambeddingen wordt aangepakt.
- Er worden meer parkeerplaatsen voor fietsers voorzien. In de woonbuurten komen er fietstrommels of worden fietsgarages voorzien, in het centrum worden fietsenstallingen uitgebreid. Bij evenementen wordt ruimschoots voorzien in mobiele fietsstallingen.

64. Het district ondersteunt de uitbreiding van het Velo-project.

65. De zone 30 wordt geëvalueerd en bijgestuurd. Dit houdt onder meer in dat we streven naar logische en coherente clusters. Waar in de bestaande zone 30 de snelheidslimiet slecht wordt gerespecteerd, wordt de straatinrichting afgestemd op het snelheidsregime, hetzij door snelle, tijdelijke oplossingen die later bestendig kunnen worden, hetzij door een volledige herinrichting van de straat. Een uitbreiding van de zone dertig naar de wijken buiten de kernstad wordt doorgevoerd buiten de hoofdverkeersassen. De aanduiding van de snelheidslimiet in de zone dertig wordt duidelijk en uniform aangegeven.

66. Om het verkeer in de woonwijken beheersbaar te houden dient de doorstroming op de hoofdverkeersassen gegarandeerd te worden. In de wijken zelf moet voor alle verkeersdeelnemers het verkeer zo efficiënt, snel en veilig mogelijk van en naar zijn bestemming worden geleid. Het wijzigen van de rijrichtingen in straten is er op gericht om het autoverkeer in de wijken te minimaliseren en te voorkomen dat er sluipverkeer en/of parkeercarroussels ontstaan.

67. Buurtbewoners krijgen via bewonerskaarten voorrang om te parkeren. Verder zet het district volop in op buurtparkings, en moeten ondergrondse parkings ruimere openingstijden hebben. Binnen de Leien kunnen bestaande ondergrondse parkings omgevormd worden tot buurtparkings. Bij een grootschalige heraanleg wordt erover gewaakt dat het aantal parkeerplaatsen voor buurtbewoners in de omliggende

- omgeving niet vermindert. Met bedrijven worden overeenkomsten afgesloten om parkeerterreinen 's avonds voor buurtbewoners open te stellen. Door een intelligent parkeersysteem worden bezoekers prioritair naar randparkings afgeleid. De schaarse parkeerruimte wordt daardoor in hoofdzaak gereserveerd voor gebruik door bewoners. Het district vraagt daarbij aan de stad om de parkeertarieven af te stemmen op deze doelstellingen.
68. Bij centrale fietsstallingen komen ook laadpunten voor elektrische fietsen en wordt perslucht ter beschikking gesteld. In samenwerking met fietshandelaars wil het district ook bij hen perslucht voor fietsbanden ter beschikking laten stellen, evenals materiaal om kleine herstellingen te doen.
69. Het district wenst het aantal parkeerplaatsen voor Cambio of andere autodeelinitiatieven minstens te verdubbelen. Het district wil autodeelformules ook actief promoten bij zijn inwoners en bij de stad aandringen op een eenvoudigere procedure voor de aanvraag en betere beveiliging van autodeelplaatsen. Het aantal laadpunten voor elektrische wagens moet uitgebreid worden.

Publieke Ruimte

70. Het district wenst op een volwaardige manier betrokken te worden bij de opmaak van een nieuw ruimtelijk structuurplan van de stad, een opvolger van het sRSA. Het district gaat er hierbij vanuit dat hierrond een breed maatschappelijk proces wordt gevoerd. Om zijn taak als adviseur in het ruimtelijk beleid (structuurplan, ruimtelijke uitvoeringsplannen e.d.m.) ten volle ter harte te kunnen nemen, dient het district beroep te kunnen doen op gekwalificeerd personeel dat deze adviezen vanuit het perspectief van het district voorbereidt ten behoeve van discussies en stemmingen in de districtsraad.
71. De heraanleg van een straat moet steeds het behoud van de levendigheid van de buurt als doelstelling hebben en moet het sociale weefsel versterken. Het district beschouwt het openbaar domein als een publieke ruimte die voor tal van gebruikers een belevingswaarde heeft. Kwaliteitsvolle en duurzame publieke ruimten zijn een hefboom voor maatschappelijke, economische en ruimtelijke ontwikkelingen. Het district gaat op een doordachte manier om met de openbare ruimte, want we willen tevreden inwoners, levendige en groenere wijken, een bloeiende horeca en lokale ondernemers en verhoogde private investeringen. Er wordt gewerkt op een projectmatige basis waarbij alle wijken aan bod komen maar waarbij ook voorrang gegeven wordt aan wijken die in een neerwaartse spiraal dreigen te verzeilen.

72. De herinrichting en het onderhoud van het openbaar domein is een belangrijke districtsbevoegdheid waarin het district een doorgedreven burgerparticipatie wenst. Er zal per wijk een meerjarenprogramma worden samengesteld vanuit deze burgerparticipatie, rekening houdend met de beschikbare budgetten en noden van eventuele partners zoals riolink, De Lijn... Bij de herinrichting van straten en pleinen geeft het district de bewoners de kans om eigen initiatieven te ontwikkelen: geveltuintjes, een rustplek in de straat, bespeelbare kunst... Samen met de bewoners gaat het district op zoek naar creatieve ideeën voor de inrichting van de publieke ruimte en zorgt het district ervoor dat deze ideeën uitgevoerd kunnen worden.
73. Er komt een door het publiek raadpleegbare inventaris van straten van het district waarin de staat van het wegdek, voetpad en rioleringen en nutsvoorzieningen worden opgenomen. Het bepalen van prioriteiten bij de heraanleg van straten en pleinen moet gebeuren op basis van de inventaris “staat van de straat” waarbij voor elke straat de status wordt opgemaakt en waarbij die straten die er slecht aan toe zijn ook effectief eerst worden aangepakt, hetzij via volledige heraanleg, hetzij via doorgedreven onderhoud. Het district maakt versneld werk van de verbetering van de kwaliteit van de voetpaden.
74. Bij infrastructuurwerken wordt toegezien op de coördinatie van de werken zodat straten niet om de haverklap worden opengebroken. Er wordt maximaal gebruik gemaakt van duurzame materialen, die ook een maximaal comfort voor de zwakke weggebruiker garanderen. Duurzaamheid in het ontwerp vormt voor het district een uitgangspunt: bij de heraanleg van straten en pleinen gaat aandacht naar waterinfiltratie, gescheiden rioolstelsel, extra vergroening...
75. Er komt een beter toezicht op de werven, ook op de verkeersmaatregelen die voor deze werven moeten worden genomen. De oplevering van werven wordt niet afgerond met een louter administratieve toets, maar er wordt effectief nagegaan of de kwaliteit van de werken voldoet aan de in de aanbesteding gestelde eisen. Er komt tevens een Herstel-Tornado, een snel interventieteam voor openbare wegen.
76. Er komt een evaluatie van het straatmeubilair waarbij rekening gehouden wordt met beeldkwaliteitsplannen, en, in de kernstad, met het historische uitzicht van de straten. Er wordt daarbij ook gewaakt over het ergonomische aspect van het straatmeubilair, waarbij de inplanting van dit straatmeubilair ook rekening houdt met de mobiliteit van mensen met een functiebeperking. Hierbij moet nutsinfrastructuur zoals glasbakken en elektriciteitskasten zoveel mogelijk worden weggewerkt. Er komt een uitbreiding van het aanbod aan openbare toiletten.

77. De informatie die vanuit de burger komt, wordt opgenomen in een tool die alle GIS-info en digitale kaarten koppelt van wegdek, voetpad, toestand riolering en nutsleidingen, zodat een correct beeld van de toestand ontstaat en de juiste straten prioriteit krijgen. Op die manier voorkomen wij ook dat bij wegenwerken dezelfde straat op korte tijd tweemaal opengelegd moet worden.
78. Het district voorziet een uitbreiding van de hondenloopzones aangepast aan de stedelijke context.
79. Er komt een onderzoek naar de noden van bepaalde buurten met als concrete voorbeelden:
  - Een EHBO-post op Linkeroever.
  - Een verkeersveilige inrichting van het Frederik van Eedenplein.
  - Een herbestemming en heraanleg van de Zuiderdokken, waarbij een gemengde functie moet worden voorzien, bestaande uit een mix van parken, recreatieruimten, ondergrondse parkeerplaatsen voor bewoners, waterpartijen en ruimte voor kleinschalige evenementen. Voorwaarde hierbij is dat er een alternatief wordt gevonden voor de huidige grote evenementen.

Vergroening

80. Het district zet in op een maximale vergroening. Het reeds schaarse groen in het district wordt niet alleen behouden maar wordt ook gevoelig uitgebreid. Elke bewoner moet toegang hebben tot buurtgroen. De uitbreiding van groenzones verloopt zowel via kleine plaatselijke en wijkgebonden plantsoenen als grootschaligere parken, waarbij ook braakliggende terreinen worden gebruikt. Bij het ontwerp wordt rekening gehouden met onderhoudsvriendelijke aanplantingen.
81. Bij beplanting van het openbaar domein wordt in samenspraak met bewoners en andere partners gekozen voor standplaatsgeschikte en streekeigen beplanting. Bomen op het openbaar domein worden slechts om zwaarwichtige redenen gekapt en worden in de buurt zelf vervangen door bomen van vergelijkbare kwaliteit.
82. Het district stimuleert privé-initiatief bij het vergroenen van het district via de overtollige voorraad uit de bomenbank voor tuinen, door het ondersteunen van de aanleg van (gezamenlijke) moestuinen, het kweken van eetbaar groen, (groenten, fruit, kruiden), verticale tuinen, het gebruik van daken van publieke gebouwen als landbouwdaken...

83. Er komt extra bebloeming in de publieke ruimte, waar mogelijk wordt de publieke ruimte op zo creatief mogelijke manier vergroend. Het district blijft de jaarlijkse bebloemingswedstrijd voor bewoners organiseren.
84. Het bestaande maar ontoegankelijke groen- en parkaanbod zoals grond van kerkfabrieken, binnentuinen van sociale huisvesting, de tuin van de Academie... wordt ontsloten voor het publiek. De reeds toegankelijke parken worden publieksvriendelijker gemaakt. De kwaliteit van de parken wordt verhoogd, waarbij zowel rekening wordt gehouden met de veiligheidsnoden als met de noden aan groen en aan recreatie. Hierbij wordt ook aandacht besteed aan de stedelijke natuurbeleving en aan voldoende ruimte voor stedelijke fauna.
85. Het initiatief "Biodroom" wordt uitgebreid naar meerdere locaties in het district.

Veiligheid

Het veiligheidsbeleid is strikt genomen geen districtsbevoegdheid, maar toch heeft het district hier als bestuursniveau dat het dichtst in contact staat met de burger een belangrijke rol te spelen. Met name op het gebied van misdaadpreventie kan het district een aantal belangrijke maatregelen nemen.

86. Het district houdt bij de aanleg van het openbaar domein rekening met eventuele veiligheidsrisico's bij de inplanting van verlichting, straatmeubilair en nutsvoorzieningen, waarbij vermeden wordt dat er oncontroleerbare donkere hoeken ontstaan of blijven bestaan. Ook bij de (her)aanleg van parken wordt rekening gehouden met het veiligheidsaspect zonder dat dit betekent dat lage begroeiing verdwijnt. Het district grijpt ook snel in bij beschadigingen of defecten op het openbaar domein. Om verdere verloedering te voorkomen en het suggereren van een gebrek aan interesse door de gemeentelijke overheid te voorkomen dienen defecten snel te worden hersteld. Hierbij wordt een efficiënt meldingssysteem door de burger verder uitgewerkt
87. Het district brengt ook de overlast in kaart en stelt mogelijke oplossingen voor aan de betrokken gemeentelijke diensten. Met name met de wijkpolitie dient een intensief overleg te worden opgezet, waarbij de mogelijkheid moet worden voorzien dat het district de wijkpolitie specifieke opdrachten kan geven. Districten dienen ook betrokken te worden bij de oprichting van Buurtinformatienetwerken.

Lokale economie

88. Het district ontwikkelt in overleg met de ondernemers een lokaal ondernemingsplan met het oog op de ontwikkeling en ondersteuning van lokale ondernemingen. Een inventaris van de bestaande ondernemingen dient als basis voor een wijkevaluatie in overleg met de ondernemersorganisaties om de bestaande noden aan te pakken. Meer specifiek wordt hierbij aandacht besteed aan kwalitatieve horeca, degelijke buurtwinkels en een breder aanbod van winkels in wijken met een zwak economisch weefsel. Winkels met een geringe meerwaarde voor de buurt moeten daarbij ontmoedigd worden.
89. Bij infrastructuurwerken is er een intensief en doeltreffend overleg met middenstand en buurtbewoners om de hinder van deze werken tot een minimum te beperken en het voortwerken van de lokale ondernemingen maximaal te verzekeren. Het district informeert ondernemers ruim op tijd over de mogelijkheid om renovatiepremies en “minder hinder premies” aan te vragen zodat ondernemers deze activiteiten op geplande infrastructuurwerken kunnen afstemmen.
90. Het district hanteert een actief onthaalbeleid voor KMO's, winkels en andere kleine bedrijven.
91. Er wordt zwaar ingezet op de heropleving van het historische hart van Antwerpen waarbij bijzondere aandacht wordt besteed aan het materiële en immateriële erfgoed. De Grote Markt speelt hierin een centrale rol. Bij de organisatie van evenementen heeft de stad ook oog voor de belangen en het aanbod van de lokale horeca en lokale ondernemingen. Daarnaast moeten ook de toeristische troeven van andere wijken worden uitgespeeld.
92. Het district neemt initiatieven om in buurten met een zwak economisch weefsel de economie te ondersteunen, zoals bijvoorbeeld de organisatie van een overdekte, permanente en veelkleurige voedselmarkt in Antwerpen-Noord.
93. De recreatiezone Sint-Annekestrand wordt in overleg met de horeca opgewaardeerd. Kleinschalige aantrekkingspolen moeten het hele jaar door bezoekers lokken.
94. De ondersteuning van de feestverlichting die nu reeds bestaat zal worden versterkt en uitgebreid.

Financiën

95. Het beschikbare budget is afhankelijk van de middelen die door de stedelijke overheid worden toegekend. Deze dotatie wordt gebruikt voor de verwezenlijking van de eigen werking. Hierbij wordt een evenwicht nagestreefd tussen investeringen in infrastructuur en investeringen in persoonsgebonden materie. De komende jaren worden de middelen van het Districtsontwikkelingsfonds aan de dotaties van de districten toegevoegd.
96. Het district subsidieert projecten op basis van objectieve reglementen en ondersteunt daarbij projecten die een maximale dynamiek kunnen garanderen. De voorkeur gaat daarbij uit naar projectfinanciering veeleer dan werkingssubsidiëring van verenigingen. Subsidiëring mag ook geen weerkerend gegeven zijn, maar moet telkens opnieuw beoordeeld worden op zijn effectiviteit. Het ondersteunen van nieuwe initiatieven geniet daarbij de voorkeur.
97. Het districtscollege verbindt zich ertoe om in het eerste jaar van de legislatuur alle wijken te bezoeken en te peilen naar de vragen en wensen van bewoners en andere relevante partners (scholen, verenigingen, lokale ondernemers...). Op basis hiervan wordt een haalbaar investeringsplan en budget opgemaakt. Dit plan moet flexibel zijn.
98. Als grootste district wil het district Antwerpen een voorbeeldfunctie vervullen op het vlak van solidariteit met het zuiden en van maatschappelijk verantwoord bestuur. Het districtsbestuur wil zich inzetten voor het gebruik van "Fair Trade"-producten en zal bij aankopen duurzaamheid als norm hanteren. Daarnaast wil het district werken aan de bewustmaking van de Derde Wereldproblematiek in overleg met de Antwerpse raad voor ontwikkelingssamenwerking en andere organisaties.